

2026-2027

Unitat Docent Facultat de
Medicina

Salut/ **Germans Trias i Pujol**
Hospital

Grau en Infermeria

Universitat Autònoma de Barcelona

PROGRAMA

Cuidar i Acompanyar fins al final de la vida

Grau en Infermeria

CONTINGUTS

RELACIÓ DE PROFESSORAT	2
PROGRAMA ASSIGNATURA	2
METODOLOGIA I ACTIVITATS FORMATIVES	3
1. CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS	4
2. OBJECTIUS	4
3. COMPETÈNCIES A ASSOLIR	5
4. RESULTATS D'APRENTATGE	6
5. CONTINGUT DEL PROGRAMA	7
6. PRINCIPALS ASPECTES D'AVUACIÓ	8
OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL	9
Bibliografia	10

RELACIÓ DEL PROFESSORAT

- Sra. Susana Aguilà Soriano
Professora Responsable de l'assignatura UD HGT
E-MAIL: Susana.Aguila@uab.cat

PROGRAMA ASSIGNATURA

Assignatura: Cuidar i Acompanyar fins al final de la vida

Classes teòriques: 24,75h

Activitats autònomes: Lectura d'articles / informes d'interès/ elaboració de treballs/estudi personal : 50,25h

METODOLOGIA I ACTIVITATS FORMATIVES

L'assignatura es desenvoluparà de la següent manera:

1. Classes teòriques. Seran classes expositives on la docent explicarà els continguts teòrics més rellevants per assolir els resultats d'aprenentatge. A més es poden establir dinàmiques de discussió o anàlisis de casos.

L'assistència a classe és obligatòria en el 90%.

L'alumnat pot sol·licitar tutories amb la docent per clarificar conceptes o resoldre incidències.

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

1. CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS

- No hi ha prerequisits.

2. OBJECTIUS

1. Conèixer les diferents estructures i organitzacions sanitàries destinades a tenir cura de l'adult gran, i reconèixer el paper de la infermera en els equips de cures en l'adult gran.
2. Identificar els elements de la valoració de cures pal·liatives, i reconèixer la seva utilitat i aplicació en la pràctica clínica.
3. Seleccionar les intervencions més adequades per ajudar les persones i famílies a tenir cura de si mateixes adaptant-se als canvis produïts per el procés de malaltia.
4. Diferenciar les cures necessàries en malalties oncològiques i no oncològiques.
5. Identificar el concepte del final de vida i cures pal·liatives.
6. Conèixer diferents significats de la mort des d'una perspectiva social, històrica i cultural.
7. Identificar les intervencions destinades a tenir cura de les persones i família en situació de final de vida o amb necessitats de cures pal·liatives.
8. Identificar les intervencions destinades a garantir l'autonomia durant la presa de decisions.
9. Analitzar l'evidència científica més actualitzada sobre les cures infermeres durant processos de situació de final de vida o amb necessitats de cures pal·liatives.
10. Identificar tabús, prejudicis i assumpcions en les persones i les societats sobre la mort i l'envelliment.
11. Desenvolupar la relació d'ajuda en l'atenció a les persones i famílies en situació de final de vida o amb necessitats de cures pal·liatives.

3. COMPETÈNCIES A ASSOLIR

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

4. RESULTATS D'APRENTATGE

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Analitzar els aspectes físics, psicològics i socials que influeixen en l'autonomia i la independència dels individus.
3. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
4. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustentin.
5. Aplicar l'evidència científica en la planificació i el desenvolupament de les cures infermeres.
6. Considerar els aspectes físics, psicològics i socials en les situacions conflictives des d'un punt de vista bioètic per arribar a una resolució final.
7. Identificar les accions adequades que afavoreixin el respecte enfront de les respostes psicosocials de les persones davant les situacions de salut (en particular la malaltia i el sofriment).

5. CONTINGUT DEL PROGRAMA

Classes teòriques

DATA Hora	TEMA	PROFESSORAT
1er Semestre		
	Presentació de l'assignatura 1.Mort cultura i societat	Sra. Susana Aguilà
	2. Malaltia oncològica vs no oncològica 3. Cures pal·liatives i Final de vida	Sra. Susana Aguilà
	4. Control de símptomes en situació últims dies 5. Intervencions farmacològiques i no farmacològiques en el procés de final de vida	Sra. Susana Aguilà
	6. Recursos sanitaris 7. Instruments de valoració	Sra. Susana Aguilà
	8.Acompanyament emocional 9.Sedació pal·liativa vs Eutanasia	Sra. Susana Aguilà
	10.Document voluntat anticipades	Sra. Susana Aguilà

6. PRINCIPALS ASPECTES D'AVALUACIÓ

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Autoavaluació	20%	0	0	1, 3
Portafoli 1	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Portafoli 2	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

L'avaluació de l'assignatura consta de dues proves:

1. El Portafoli d'aprenentatge és un espai on l'alumnat ha de recollir els exercicis realitzats durant els seminaris. A més ha d'incorporar tots els materials complementaris emprats en la resolució dels exercicis, com ara, articles científics, protocols, guies de pràctica clínica, videos, imatges, etc. Aquest portafoli s'avaluarà en dos moments de l'assignatura per tal de promoure l'avaluació continua. Es farà servir una rubrica específica. Cada una de les dues entregues té un pes en la qualificació final del 40%.

2. Autoavaluació. Aquesta activitat té un pes en la qualificació final d'un 20%. L'alumnat ha d'escriure un informe en el que de forma crítica i reflexiva avaluar els aprenentatges adquirits en l'assignatura, així com identificar i argumentar els seus punts forts i febles en quant a aprenentatge i proposar intervencions per a millorar els punts febles i mantenir els punts forts. Aquesta activitat es presentarà al final de l'assignatura.

Cal tenir aprovades totes les activitats avaluatives per a poder calcular la qualificació final.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

S'entendrà per No Avaluable aquelles situacions en les que:

- L'estudiant no s'hagi presentat a alguna o cap de les activitats avaluatives. Quan l'estudiant no es presenti a alguna o a cap de les activitats d'avaluació planificades= No Avaluable

- No es compleixi amb l'obligatorietat de l'assistència especificada a la Guia Docent.

- Ús IA: en cas de no justificar la seva transparència en el seu ús per la realització de les activitats. L'alumnat té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data al campus virtual. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran: Del 0 a 4,9 = Suspens

Del 5,0 al 6,9 = Aprovat

Del 7,0 al 8,9 = Notable

Del 9,0 al 10= Excel·lent

Bibliografia

Rodríguez Rioboo, Francisco. "La Idea de la muerte en la sociedad española actual / Francisco Rodríguez Rioboo." Universidad Complutense de Madrid, 1993.

Jiménez, Ana María Carmona et al. "IMPACTO FAMILIAR DE LA SEDACIÓN PALIATIVA EN PACIENTES TERMINALES DESDE LA PERSPECTIVA DEL CUIDADOR PRINCIPAL." *Psicooncología* 13.2/3 (2016): 351-365.

Acedo Claro, Clementina, and Bárbara Rodríguez Martín. "Sedación paliativa." *Revista clínica de medicina de familia* 14.2 (2021): 93-97.

Eich, Melisse et al. "The Principles and Values Implied in the Practice of Palliative Sedation and the Euthanasia/ Principios e Valores Implicados Na Pratica Da Sedacao Paliativa e a Eutanasia/ Principios y Valores Implicados En La Practica de La Sedacion Paliativa y La Eutanasia." *Interface (Botucatu, Brazil)* 22.66 (2018): 733-.

Taboada R., Paulina. "Sedación paliativa (parte II): Cuestiones éticas y principios morales." *Acta bioethica* 20.2 (2014): 225-235.

Palacio G., Carolina. ""El papel de la resiliencia y de los factores psicosociales y espirituales en la adaptación de los cuidadores principales de pacientes con cáncer avanzado/final de vida." N.p., 2020.

Cuidado Paliativo: Una Aproximación a Los Aspectos Éticos En El Paciente Con Cáncer. *Persona y Bioética*, 9 (25). D - Universidad de La Sabana, 2009.

Guerrero Lira, Mario. "Cuidados Paliativos." *Ars medica (Santiago, Chile)* 23.3 (2018): n. pag. Mateo Ortega, Dolors et al. "Efectividad de la intervención psicosocial en pacientes con enfermedad avanzada y final de vida." (2013): n. pag.

Carvajal C., Sergio, Bernardita Portales V., and Juan Pablo Beca I. "Eutanasia: Aclarando Conceptos." *Revista médica de Chile* 149.10 (2021): 1502-1506.

Porcar Rodado, Elena, David Peral Sanchez, and Marina Gisbert Grifo. "El documento de voluntades anticipadas. Comparativa de la legislación actual en el marco de la Unión Europea." *Revista española de medicina legal* 47.2 (2021): 66-73.

Veure Guia docent

